

De rechten van iedereen die hier op school komt

Lesplan 13

Doel: Versterken van het draagvlak voor inclusie,
vergroten van de sociale veiligheid

Duur: 45 – 60 minuten lestijd, 120 additionele minuten
voor de leerlingenraden

Materialen: Pen en papier, hand-out "declaratie van de rechten
van het kind"

Een woord vooraf

Dit lesplan is gevuld met verschillende oefeningen die bijdragen aan de ontwikkeling van inclusief en pro-sociaal gedrag van jongeren tussen de 12 en 16 jaar oud.

Alle oefeningen in dit lesplan zijn ontwikkeld en getest door ons of andere professionals met jarenlange ervaring op het gebied van coaching, gedragswetenschap, sociale psychologie en het onderwijs. All-in heeft deze oefeningen met de grootst mogelijke zorg verzameld en getoetst of doorontwikkeld.

Mocht je een oefening tegenkomen waarvan de bron mist, onjuist staat vermeld of heb je zelf een effectieve oefening bedacht die je graag met je collega's zou willen delen?

Stuur ons dan een mail via:

exercises@all-in.foundation

LESUITLEG

Deze oefening is gericht op alle leerlingen in de school. Waarbij de leerlingenraad (op film) aan alle leerlingen vraagt om na te denken over welke rechten jongeren hebben en welke rechten voor iedereen op school zouden moeten gelden. Gebruik hiervoor als voorbeeld de declaratie van de rechten van het kind van de United Nations. Het is aan te raden om samen met de klas de declaratie door te nemen.

De docent bespreekt daarna de huidige situatie, hoeveel van deze rechten missen kinderen in oorlog? En zijn deze rechten ook van toepassing op alle kinderen in Nederland? Ontvangen alle kinderen in Nederland liefde en begrip? Hebben alle kinderen toegang tot gezond eten?

Vraag de leerlingen om elk een lijst van de rechten voor iedereen op school te maken. Welke rechten hebben we allemaal nodig om succesvol te zijn en ons veilig te voelen op onze school?

Leg hen ook uit dat de bestaande kernwaarden van de school ook opgenomen moeten worden in hun declaratie. Kennen de leerlingen deze kernwaarden?

Verdeel de leerlingen na het maken van hun individuele lijstjes in groepen en vraag hen gezamenlijk een lijst te maken en daarop 5 rechten te beschrijven. Elk groepje mag hun lijst vervolgens delen met de rest van de klas.

Laat de klas gezamenlijk 5 tot 10 rechten kiezen die zij het belangrijkste vinden.

Laat de studentenraad van elk jaar de lijstjes van hun eigen jaargang samenbrengen tot 10 rechten en breng de raden van elk jaargang samen om tot een definitieve lijst te komen van maximaal 15 rechten in school.

Deze rechten kunnen daarna op diverse plekken in school opgehangen worden en tevens worden gedeeld met alle leerlingen, hun verzorgers en de docenten. Daarbij is het goed om het bestuur de declaratie te laten ondertekenen.

LESUITLEG

Mocht het niet mogelijk zijn om de leerlingenraad bij de opdracht te betrekken of wil je als docent de opdracht van laagdrempeliger maken? Dan is de onderstaande oefening een goed alternatief:

Mijn droomschool

Deel de klas op in groepjes van 4 en geef elke groep een set stiften en een a-3 vel.

Vraag alle leerlingen om voor zichzelf een droomschool te visualiseren. Hoe zou hun ideale school eruit zien? Laat hen dan de drie belangrijkste kenmerken van hun droomschool voor zichzelf opschrijven.

Elke leerling deelt zijn of haar drie woorden met de rest van de groep. Samen kiezen ze van iedere leerling 2 woorden uit die terug moeten komen in hun school. De persoon rechts van elke leerling tekent vervolgens deze woorden in hun gezamenlijke droomschool (plattegrond van de school).

Als de leerlingen klaar zijn met hun tekeningen, feliciteer je hen met de bouw en opening van hun fantastische school. Vraag de groepen om hun school kort te presenteren aan de rest van de klas.

Maar, net als bij iedere school gaan er wel eens dingen mis.... Geef elk van hen twee incidentenkaartjes en vraag hen om hun eerste ontwerp zo te verbeteren dat een dergelijke situatie nooit meer kan voorkomen.

Laat de groepjes na afloop hun aanpassingen presenteren aan de rest van de klas.

HAND-OUT: INCIDENT

Sportdag

Jullie hebben een sportdag georganiseerd, het weer is warm en zonnig en toevallig viel de sportdag dit jaar tijdens de Ramadan.

Fatma kon door de warmte en het feit dat de sportdag tijdens de Ramadan viel niet meedoen. Haar docent heeft Fatma vervolgens naar huis gestuurd en gezegd dat ze volgend jaar maar gewoon moet thuisblijven als ze toch niet mee kan doen.

Ruzie

Twee leerlingen hebben ruzie gekregen tijdens de les. David heeft Mark geslagen nadat Mark geluiden afspeelde van Neo-nazi's en slecht sprak over zijn geloof.

De docent heeft de jongens uit de klas gestuurd en naar de teamleider verwezen. De teamleider heeft de jongens vervolgens een preek gegeven en aan Mark uitgelegd dat hij alleen maar goede 'joden' kent. Als straf moest Mark een presentatie maken over het jodendom.

De presentatie heeft nooit plaatsgevonden en de ruzie is niet meer besproken in de klas.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 1 | Definitie 'kind'

Iedereen jonger dan achttien jaar.

Artikel 2 | Geen discriminatie

De rechten uit het VN-Kinderrechtenverdrag gelden, zonder uitzondering, voor elk kind.

Artikel 3 | Belang van het kind

Het belang van het kind staat voorop. Ouders en overheid moeten kinderen beschermen en verzorgen.

Artikel 4 | Realiseren kinderrechten

De overheid doet er alles aan om de kinderrechten te beschermen en andere landen hierbij te helpen.

Artikel 5 | Rol van ouders bij ontwikkeling kind

Ouders of verzorgers zijn altijd als eerste verantwoordelijk voor de zorg, begeleiding en opvoeding van hun kinderen.

Artikel 6 | Leven en ontwikkeling

Ieder kind heeft het recht op leven en het recht om zich te ontwikkelen.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 7 | Naam, nationaliteit en geboorteregistratie

Ieder kind heeft vanaf zijn geboorte recht op een naam en een nationaliteit. Ook heeft het kind het recht om te weten wie zijn ouders zijn en om bij hen te zijn.

Artikel 8 | Eerbiediging identiteit

Ieder kind heeft het recht op het houden van zijn identiteit, waaronder zijn of haar nationaliteit en naam.

Artikel 9 | Scheiding van kind en ouder

Kinderen en ouders mogen niet van elkaar worden gescheiden, tenzij een (gedeeltelijke) scheiding in het (bewezen) belang is van het kind.

Artikel 10 | Gezinshereniging

Ieder kind heeft het recht om herenigd te worden met zijn ouder(s) en niet van zijn ouders gescheiden te worden, tenzij dit in het belang van het kind is. Als het kind en zijn ouder(s) niet in hetzelfde land wonen, heeft het kind recht op rechtstreeks en regelmatig contact met zijn ouder(s).

Artikel 11 | Kinderontvoering

De overheid beschermt kinderen tegen kinderontvoering.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 12 | Mening van het kind

Ieder kind heeft het recht zijn mening te geven.

Artikel 13 | Vrijheid van meningsuiting

Ieder kind heeft het recht op vrijheid van meningsuiting. Bovendien heeft ieder kind recht op informatie die hem of haar helpen een mening te vormen.

Artikel 14 | Vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst

Ieder kind heeft het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

Artikel 15 | Vrijheid van vereniging en vergadering

Ieder kind heeft het recht om clubs te vormen en het recht om bij elkaar te komen.

Artikel 16 | Privacy

Kinderen hebben recht op privacy en bescherming van hun goede naam.

Artikel 17 | Toegang tot informatie

Ieder kind heeft recht op toegang tot informatie en materialen uit verschillende bronnen, die goed zijn voor de gezondheid en het welzijn van het kind. (Zo mag elk kind in Nederland gratis boeken lenen van de bibliotheek).

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 18 | Verantwoordelijkheid van ouders

De overheid zorgt voor passende hulp en bijstand bij het opvoeden van hun kinderen als dat nodig is.

Artikel 19 | Geweld, mishandeling en verwaarlozing

De overheid neemt maatregelen om kinderen te beschermen tegen alle vormen van geweld, mishandeling en verwaarlozing door ouder(s) of anderen.

Artikel 20 | Kind zonder ouderlijke zorg

Ieder kind dat tijdelijk of blijvend niet in zijn eigen gezin kan opgroeien, heeft recht op extra bescherming en hulp van de overheid.

Artikel 21 | Adoptie

Landen die adoptie toestaan, zorgen ervoor dat het belang van het kind bij adoptie de belangrijkste reden is.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 22 | Minderjarige vluchtelingen

Ieder kind dat gevlucht is, heeft recht op bescherming en hulp. De overheid helpt de ouders of andere familieleden van alleenstaande gevluchte kinderen op te sporen.

Artikel 23 | Kind met handicap

Ieder kind met een handicap dient een zo goed mogelijk leven te kunnen leiden.

Artikel 24 | Gezondheid en gezondheidszorg

Ieder kind heeft recht op de best mogelijke gezondheid en op toegang tot gezondheidszorg.

Artikel 25 | Periodieke evaluatie uithuisplaatsing

Ieder kind dat in het belang van zijn verzorging, bescherming of behandeling niet meer thuis woont, heeft recht op de kans om weer naar huis te kunnen.

Artikel 26 | Sociale voorzieningen

Ieder kind heeft het recht om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 27 | Toereikende levensstandaard

Ieder kind heeft recht op een leven dat genoeg is voor zijn lichamelijke, geestelijke, intellectuele en maatschappelijke ontwikkeling.

Artikel 28 | Onderwijs

Ieder kind heeft recht op onderwijs. De overheid dient primair onderwijs verplicht te maken en gratis beschikbaar te stellen voor alle kinderen.

Artikel 29 | Doel onderwijs

Het onderwijs aan kinderen is gericht op de ontwikkeling van het kind, het bijbrengen van respect voor mensen- en kinderrechten, het leren van eerbied te hebben voor zijn ouders, culturele identiteit, taal en nationale waarden van het land waar het kind is geboren of woont. Het kind moet leren wat zijn of haar rol is in een vrije samenleving met aandacht voor begrip, vrede en verdraagzaamheid, gelijkheid en vriendschap en het hebben van respect voor de natuur.

Artikel 30 | Kinderen uit minderheidsgroepen

Ieder kind dat hoort bij een minderheidsgroep (door afkomst, geloof of taal) in een land, heeft het recht om zijn eigen taal te gebruiken en zijn eigen cultuur en godsdienst te beleven.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 31 | Vrije tijd, spel en recreatie

Ieder kind heeft het recht op vrije tijd, spelen en het recht mee te doen aan kunst of cultuur.

Artikel 32 | Economische uitbuiting en schadelijke arbeid

Ieder kind heeft het recht om te worden beschermd tegen arbeid die gevaarlijk of schadelijk is voor zijn of haar gezondheid of ontwikkeling.

Artikel 33 | Drugsmisbruik

De overheid neemt alle maatregelen om kinderen te beschermen tegen het illegale gebruik van drugs of alcohol.

Artikel 34 Seksuele uitbuiting

Ieder kind heeft het recht op bescherming tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, zoals kinderprostitutie en kinderpornografie.

Artikel 35 | Ontvoering, verhandeling en verkoop van kinderen

De overheid neemt alle nodige maatregelen om te voorkomen dat kinderen worden ontvoerd, verhandeld of verkocht.

Artikel 36 | Andere vormen van uitbuiting

Ieder kind heeft recht op bescherming tegen alle vormen van uitbuiting die schadelijk zijn voor zijn of haar gezondheid.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 37 | Foltering en vrijheidsbeneming

Een kind mag nooit de doodstraf of een levenslange gevangenisstraf worden opgelegd. Geen enkel kind mag zomaar van zijn vrijheid worden beroofd en als dit wel nodig is, moet dit zo kort mogelijk zijn.

Artikel 38 | Gewapende conflicten

De overheid beschermt kinderen in gewapende conflicten, zorgt ervoor dat kinderen onder de 15 jaar niet hoeven vechten. De overheid biedt kinderen die slachtoffer zijn geworden van gewapende conflicten bescherming en verzorging.

Artikel 39 | Passende zorg voor slachtoffers van geweld

De overheid zorgt ervoor dat kinderen die slachtoffer zijn geworden van een vorm van geweld, zorg en hulp.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 40 | Jeugdstrafrecht

Ieder kind dat wordt verdacht van, vervolgd wegens of is veroordeeld, heeft recht op een passende behandeling die past bij zijn of haar leeftijd. Geen enkel kind mag op onrechtmatige wijze worden verdacht, vervolgd of veroordeeld.

Artikel 41 | Verderstreckende bepalingen

Bepalingen uit het nationale of internationale recht die meer bijdragen aan het waarmaken van de rechten van kinderen dan de bepalingen uit het VN-Kinderrechtenverdrag, krijgen voorrang.

Artikel 42 | Voorlichting

De overheid zorgt ervoor dat de regels uit het VN-Kinderrechtenverdrag bekend worden gemaakt bij zowel kinderen als volwassenen.

Artikel 43 | Comité voor de Rechten van het Kind

Er is een Comité voor de Rechten van het Kind dat toeziet op het nakomen van de regels in het VN-Kinderrechtenverdrag.

HAND-OUT: DE RECHTEN VAN HET KIND

Artikel 44 | Rapportageverplichting

De overheid is verplicht iedere vijf jaar verslag uit te brengen aan het Comité voor de Rechten van het Kind.

Artikel 45 | Gespecialiseerde organisaties

Er zijn veel organisaties - zoals Unicef en Warchild- die het recht hebben om mee te praten over de uitvoering van de regels uit het Kinderrechtenverdrag in alle landen. Zij kunnen tevens worden gevraagd om advies te geven.

Artikel 46-54 | Toetreding, wijzigingen, voorbehouden en opzegging

Alle landen mogen lid worden van het VN-Kinderrechtenverdrag.

